

Internationell samverkan

5

Förslag till statsbudget för 2011

Internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	9
2.1	Omfattning.....	9
2.2	Utgiftsutveckling	10
2.3	Mål	11
2.4	Resultatredovisning	11
2.4.1	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	11
2.4.2	Nedrustnings- och icke-spridningsfrågor	12
2.4.3	Exportkontroll	13
2.4.4	Medlemskap i internationella organisationer och EU	13
2.4.5	Utrikes- och säkerhetspolitisk forskning.....	15
2.4.6	Nordiskt samarbete	15
2.4.7	Konsulär verksamhet	16
2.4.8	Sverigefrämjande i utlandet	16
2.4.9	Samarbete inom Östersjöregionen	17
2.5	Revisionens iakttagelser.....	18
2.6	Politikens inriktning	18
2.6.1	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	18
2.6.2	Nedrustnings- och icke-spridningsfrågor	20
2.6.3	Exportkontroll	21
2.6.4	Medlemskap i internationella organisationer och EU	21
2.6.5	Utrikes- och säkerhetspolitisk forskning.....	24
2.6.6	Nordiskt samarbete	24
2.6.7	Konsulär verksamhet	25
2.6.8	Sverigefrämjande i utlandet	25
2.6.9	Samarbete inom Östersjöregionen	26
2.7	Budgetförslag	26
2.7.1	1:1 Avgifter till internationella organisationer.....	26
2.7.2	1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	27
2.7.3	1:3 Nordiskt samarbete	28
2.7.4	1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	28
2.7.5	1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	29
2.7.6	1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	30

2.7.7	1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI).....	31
2.7.8	1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet	32
2.7.9	1:9 Svenska institutet	32
2.7.10	1:10 Information om Sverige i utlandet	35
2.7.11	1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	35

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	7
2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	10
2.2 Härledning av ramnivån 2011–2014. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
2.3 Ramnivå 2011 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
2.4 Anslagsutveckling.....	26
2.5 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:1 Avgifter till internationella organisationer	27
2.6 Anslagsutveckling.....	27
2.7 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	28
2.8 Anslagsutveckling.....	28
2.9 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:3 Nordiskt samarbete	28
2.10 Anslagsutveckling.....	28
2.11 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	29
2.12 Anslagsutveckling.....	29
2.13 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter	30
2.14 Anslagsutveckling.....	30
2.15 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	31
2.16 Anslagsutveckling.....	31
2.17 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	32
2.18 Anslagsutveckling.....	32
2.19 Härledning av anslagsmedel 2011-2014. för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	32
2.20 Anslagsutveckling.....	32
2.21 Uppdragsverksamhet.....	33
2.22 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	34
2.23 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:9 Svenska institutet.....	34
2.24 Anslagsutveckling.....	35
2.25 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:10 Information om Sverige i utlandet	35
2.26 Anslagsutveckling.....	35
2.27 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	36
2.28 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	36

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:9 *Svenska institutet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 8 000 000 kronor under 2012–2014 (avsnitt 2.7.9)
2. bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 147 000 000 kronor under 2012–2014 (avsnitt 2.7.11)
3. för budgetåret 2011 anvisar anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
1:1 Avgifter till internationella organisationer	Ramanslag	1 448 554
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	Ramanslag	137 844
1:3 Nordiskt samarbete	Ramanslag	13 995
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	Ramanslag	3 826
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	Ramanslag	27 312
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	Ramanslag	55 757
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	Ramanslag	23 787
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	Ramanslag	13 325
1:9 Svenska institutet	Ramanslag	92 551
1:10 Information om Sverige i utlandet	Ramanslag	14 475
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	Ramanslag	170 415
Summa		2 001 841

2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom utgiftsområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	Utfall 2009	Budget 2010 ¹	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013	Beräknat 2014
1:1 Avgifter till internationella organisationer		0		1 449	1 449	1 449	1 449
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	125	137	131	138	139	141	144
1:3 Nordiskt samarbete	19	14	14	14	14	14	14
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	3	4	4	4	4	4	4
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	26	27	27	27	28	28	29
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	53	55	53	56	56	56	56
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	21	23	23	24	24	24	24
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	13	13	13	13	13	13	13
1:9 Svenska institutet	90	91	90	93	93	95	96
1:10 Information om Sverige i utlandet	15	16	15	14	14	14	14
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	139	167	166	170	173	173	173
<i>Åldreanslag</i>							
2010 1:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	1 312	1 510	1 514	0	0	0	0
Totalt för utgiftsområde 5 Internationell samverkan	1 815	2 058	2 051	2 002	2 007	2 011	2 015

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2011–2014. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	1 958	1 958	1 958	1 958
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löneomräkning ²	1	4	7	13
Beslut	-171	-168	-168	-169
Överföring till/från andra utgiftsområden	0	0	0	0
Övrigt ³	213	213	213	213
Ny ramnivå	2 002	2 007	2 011	2 015

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

³ Övergångeffekter till följd av kostnadsmässig avräkning av myndigheternas förvaltningsutgifter redovisas under övrigt.

Tabell 2.3 Ramnivå 2011 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	2011
Transfereringar ¹	1685
Verksamhetskostnader ²	316
Investeringar ³	1
Summa ramnivå	2 002

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2009 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål

Målet för utgiftsområdet Internationell samverkan är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

2.4 Resultatredovisning

2.4.1 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser finansieras inom flera utgiftsområden – förutom utgiftsområde 5 Internationell samverkan även utgiftsområde 7 Internationellt bistånd och utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Sverige bidrar till det internationella freds- och säkerhetsfrämjande arbetet bl.a. genom att delta i freds- och säkerhetsfrämjande insatser med såväl militär personal som med civila experter. Sverige är känt för att bidra med hög kompetens och personal som har en helhetssyn på säkerhet, utveckling och mänskliga rättigheter.

De multilaterala aktörernas efterfrågan på resurser (personal, utrustning, finansiering) för internationell krishantering har fortsatt att öka. Under 2009 deltog Sverige med militär-observatörer, stabsofficerare, poliser, kriminalvårdare och civila experter, i flertalet av FN:s 18 fredsfrämjande insatser, samt i samtliga EU:s 12 insatser. Under 2009 lanserade EU sin hittills mest omfattande civila krishanteringsinsats EULEX i Kosovo, med ett mandat som omfattar hela rättskedjan. Insatsen är främst rådgivande men har också ett exekutivt mandat till sitt förfogande. Sverige lämnar ett betydande bidrag till insatsen (totalt cirka 80 personer varav drygt 40 poliser).

Sverige deltog under 2009 i den marina EU-insatsen operation Atalanta utanför Somalias kust. Därtill har Sverige fortsatt att bidra med militära förband till de Nato-ledda insatserna KFOR i Kosovo och ISAF i Afghanistan. I den sistnämnda insatsen leder Sverige sedan mitten av mars 2006 en regional enhet för säkerhet och återuppbyggnad i Mazaar-e-Sharif i norra Afghanistan. Det svenska deltagandet har

bidragit till att stödja den framväxande demokratin, samt skapat säkerhet och bidragit till den fortsatta utvecklingen i Afghanistan. Sambandet mellan säkerhet och utveckling är tydligt i det pågående återuppbyggnadsarbetet i Afghanistan och Sverige bidrar även med civila rådgivare till den regionala enheten för säkerhet i utveckling. De militära, civila och återuppbyggnadsinsatser som Sverige gör ska ses som kompletterande och samverkande delar av Sveriges samlade stöd för säkerhet och utveckling i Afghanistan.

Bidrag med civila experter i olika former är viktiga delar i eller komplement till militära bidrag. Sverige har fortsatt att bidra till utveckling i post-konfliktområden genom såväl policyinsatser som konkret verksamhet. Insatserna kan t.ex. inriktas på att reformera ett lands säkerhetssektor eller stödja organisationer och institutioner som verkar inom området freds- och säkerhetsfrämjande, exempelvis med medlingsinsatser, rådgivning och försoningsinsatser. Insatser för att förebygga, dämpa och lösa väpnade konflikter bidrar också till att lägga en grund för andra viktiga mål såsom fattigdomsbekämpning, demokrati och mänskliga rättigheter.

Sverige har fortsatt att arbeta aktivt för jämställdhetsfrågor och genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009) och 1889 (2009) om kvinnor, fred och säkerhet som är en viktig del i det freds- och säkerhetsfrämjande arbetet.

En genomgripande reformprocess initierades under 2009 för att stärka FN:s fredsfrämjande verksamhet. Bakgrunden var inte minst de påfrestningar som FN-systemet utsätts för i genomförandet av omfattande och komplexa fredsbevarande insatser, bl.a. i Sudan och Demokratiska Republiken Kongo (DRK). Som EU-ordförande verkade Sverige för ett konstruktivt EU-bidrag till dessa reformansträngningar.

Det internationella samarbetet rörande fredsoperationer har fördjupats och stärkts dels genom den metodutveckling och forskning som bedrivs på Folke Bernadotteakademin, dels genom nätverket Challenges som syftar till att utarbeta rekommendationer för att förbättra genomförandet av fredsfrämjande operationer. Folke Bernadotteakademin har tillsammans med andra myndigheter och aktörer utvecklat Sveriges engagemang och bidragit till

kapacitetshöjning och ökad effektivitet på det freds- och säkerhetsfrämjande området.

Under 2009 tog Sverige genom Kriminalvården initiativ till att utveckla kriminalvårdskomponenten i FN:s fredsbevarande operationer. Omfattande kränkningar av de mänskliga rättigheterna är en indikator på instabilitet och förestående konflikt. Sveriges insatser för att främja mänskliga rättigheter och rättstatens principer utgör därför ett viktigt bidrag också till det konfliktförebyggande arbetet, liksom i den fredsfrämjande verksamheten. Genomförandet av EU:s gemensamma riktlinjer om de mänskliga rättigheterna inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken utgör centrala instrument i detta arbete. Utvecklingen har varit positiv i flera länder där FN, EU, OSSE, Nato och andra organisationer bedriver fredsfrämjande insatser och de svenska insatserna har bidragit till den övervägande positiva utveckling som har präglat många av insatsområdena.

FN:s globala strategi mot terrorism är idag basen för det internationella samarbetet mot terrorism. Som ett led i att stärka FN som aktör i genomförandet av denna policy har Sverige bidragit till institutionaliseringen av Counter-Terrorism Implementation Task Force och gett stöd till dess arbetsgrupp som arbetar för att stärka respekten för mänskliga rättigheter i kampen mot terrorism, samt till United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) arbete mot terrorism. Dessa bidrag liksom bilaterala projekt för att stärka kapaciteten och rättssäkerheten i FN-länder är exempel på insatser i linje med Sveriges arbete mot terrorism och för stärkandet av rättsäkerhet och de mänskliga rättigheterna. I december 2009, under det svenska ordförandeskapet, antog EU rådsslutsatser om Mellanöstern, som lägger grunden för en tydlig EU-politik till stöd för en fredsprocess. I slutsatserna betonades bl.a. vikten av att hitta en förhandlingslösning för Jerusalem som framtida huvudstad för två stater.

2.4.2 Nedrustnings- och icke-spridningsfrågor

Målsättningen för det svenska nedrustnings- och icke-spridningsarbetet är att massförstörelsevapen ska elimineras helt, att bidra till att förhindra spridning av massförstörelsevapen

samt att reglera förekomsten av konventionella vapen. Det internationella förhandlingsarbetet för detta ändamål är en långsam process vars resultat sällan kan bedömas år från år.

Under 2009 präglades verksamheten i hög grad av det svenska EU-ordförandeskapet. Detta gällde t.ex. rådsarbetsgrupperna CONOP (icke-spridning) och CODUN (nedrustning), men även det omfattande EU-arbetet inom multilaterala fora, såsom första utskottet i FN:s generalförsamling och IAEA:s generalkonferens. Under hösten 2009 genomfördes många EU-koordineringsmöten under svenskt EU-ordförandeskap i främst Bryssel, Genève, New York och Wien. En EU-USA deklARATION om nedrustning och icke-spridning förhandlades fram under hösten.

EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen, som tillkom på svenskt initiativ, har under 2009 och 2010 bl.a. resulterat i fortsatta insatser för att främja nedrustning och icke-spridning, inklusive stöd för att stärka internationella konventioner och förbättra deras genomförande. Den s.k. icke-spridningsklausulen om massförstörelsevapen i EU:s avtal med tredje land är ett värdefullt komplement.

Ett arbete har fortsatt bedrivits av gruppen USA, Ryssland, Kina, Storbritannien, Frankrike, Tyskland och EU samt av FN:s säkerhetsråd för att förmå Iran att frysa all känslig kärnteknisk verksamhet och möjliggöra återupptagna förhandlingar. På liknande sätt har ansträngningar gjorts av det internationella samfundet för att förmå Nordkorea att avveckla sitt kärnvapenprogram.

Ett viktigt bidrag till arbetet med nedrustning och icke-spridning av kärnvapen var resolution 1887, som antogs enhälligt av FN:s säkerhetsråd i september 2009. Sedermera har detta följts upp med ett svenskt-polskt initiativ om taktiska kärnvapen.

När det gäller små och lätta vapen antog EU 2005 en strategi för bekämpning av olaglig ansamling och handel med sådana vapen. Rådet beslutade 2008 att en klausul om små och lätta vapen ska infogas i EU:s avtal med tredje land framöver. Sverige har, bilateralt och genom EU, på olika vis bidragit till genomförandet av EU-strategin och FN:s handlingsprogram för att bekämpa illegal handel med lätta vapen från 2001, bl.a. genom stöd till förstöring av lätta vapen och bekämpning av spridningen av sådana vapen.

Sedan Sverige i december 2008 undertecknat konventionen om klusterammunition förbereds inom Regeringskansliet de författningsändringar och andra åtgärder som konventionen kräver. Regeringen avser att i proposition återkomma till riksdagen så snart som möjligt under 2011 med förslag vad gäller konventionens ratificering.

Vid översynskonferensen för Ottawa-konventionen i Cartagena, Colombia, i slutet av 2009 verkade Sverige – i rollen som EU-ordförande – aktivt för att säkerställa ett framgångsrikt resultat. Konferensens slutdokument innehåller bl.a. en aktionsplan för de närmaste fem åren. Särskild uppmärksamhet ägnas stödet till minoffer liksom en strikt efterlevnad av konventionens krav på fullständig förstöring och röjning av minor.

2.4.3 Exportkontroll

Grunderna och den allmänna inriktningen för den strategiska exportkontrollen har redovisats för riksdagen i mars 2010 i skrivelse 2009/10:114. Exportkontrollen är en kontinuerlig och löpande verksamhet, vars resultat är svåra att precisera år från år.

Sverige deltog under 2009 i de multilaterala exportkontrollregimerna, dvs. Australia Group, Missile Technology Control Regime (MTCR), Nuclear Suppliers' Group (NSG), Zanggerkommittén samt Wassenaararrangemanget. Regimernas arbete resulterade bl.a. i uppdateringar av de produktlistor som ligger till grund för den nationella exportkontrollen.

Arbetet inom EU om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden (PDA) fortskred i rådsarbetsgruppen Working Party on Dual Use Goods (WPDU). En ny rådsförordning (428/2009), som bl.a. förstärker kontrollen av förmedling och transitering av PDA, antogs i juni månad. Förhandlingar fortskred om kommissionens förslag till nya s.k. generella exporttillstånd. På krigsmaterielområdet bedrevs arbete bl.a. i EU:s rådsarbetsgrupp COARM och i den s.k. LoI-kretsen. EU:s elfte årliga rapport om medlemsländernas krigsmaterielexport och kontrollen av denna sammanställdes och publicerades. Under året beslutade rådet om ett direktiv angående ett harmoniserat system för medlemsstaternas tillståndsgivning avseende

överföringar av försvarsmateriel inom EU (det s.k. ICT-direktivet).

I det internationella arbetet för att nå fram till ett globalt avtal om handeln med konventionella vapen (det s.k. ATT, Arms Trade Treaty) gjordes nya viktiga framsteg under 2009. FN:s generalförsamling beslutade att en diplomatkonferens ska hållas år 2012 och att förhandlingar inför denna ska inledas 2010. EU fortsatte en påbörjad serie regionala seminarier för att stödja ATT-arbetet i FN.

2.4.4 Medlemskap i internationella organisationer och EU

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, GUSP

Svensk utrikes- och säkerhetspolitik bedrivs till en betydande del genom EU och i samarbete med EU:s medlemsstater. Under andra halvåret 2009 innehade Sverige ordförandeskapet i EU. Sverige har fortsatt att aktivt bidra till det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU bl.a. genom ett brett deltagande i EU:s samtliga insatser, till vilka såväl civil som militär personal har ställts till förfogande. Genom Lissabonfördragets ikraftträdande har en ny särskild Europeisk utrikestjänst etablerats, vilket signalerar att EU:s medlemsstater framgent och i tilltagande utsträckning kommer att bedriva sin utrikes- och säkerhetspolitik tillsammans och genom ett gemensamt instrument.

FN

FN:s generalförsamling och säkerhetsråd utgör kärnan i den internationella rättsordningen och det multilaterala samarbetet. Genom FN:s världsomfattande medlemskap åtnjuter organisationen en unik politisk legitimitet när det gäller att hantera akuta kriser och möta de långsiktiga globala utmaningar som världen står inför.

Under andra halvåret 2009 ledde Sverige, som ordförandeland i EU, unionens arbete inom ramen för FN. Sverige och EU har varit fortsatt drivande i arbetet med att effektivisera FN:s styrning och förvaltning, bl.a. när det gäller informationsteknik och samordningen av stödet till rättsstatssektorn. Sverige har fortsatt varit

aktivt i reformeringen av FN:s operationella verksamhet t.ex. i syfte att bilda en ny jämställdhetsorganisation.

Sverige har verkat för en förstärkning av FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande verksamhet genom att stödja fortsatta reformer och omstruktureringar av sekretariatet. Under året har Sverige bidragit till FN:s kapacitet för fredsbyggande och konflikthantering, bl.a. genom att leda arbetet i Burundi inom ramen för den fredsbyggande kommissionen (PBC) och genom bidrag till FN:s medlingskontor. Sverige har också finansiellt bidragit till den tematiska fonden för krigsförebyggande och återhämtning (BCPR) inom ramen för FN:s utvecklingsprogram. Sverige har, inte minst under det svenska EU-ordförandeskapet, fortsatt verkat för att FN:s råd för mänskliga rättigheter ska bli ett effektivt organ för att skydda de mänskliga rättigheterna, inklusive genom att stödja rådets oberoende granskningsmekanismer, vilka allt oftare ifrågasätts.

Sverige har också varit fortsatt pådrivande i reformeringen och stärkandet av FN:s humanitära verksamhet.

OSSE

Medlemskapet i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är en viktig del av svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Genom stödet till OSSE och dess institutioners verksamhet har Sverige bidragit till att främja en bred säkerhet och stabilitet i regionen. Sverige har ställt personal till förfogande för tjänst i sekretariatet, institutionerna och fältmissionerna samt bidragit till organisationens valobservatörsinsatser. Sverige har vidare stött extrabudgetär, konfliktförebyggande projektverksamhet med fokus på främjande av demokrati, mänskliga rättigheter, mediefrihet, jämställdhet, reform av valsysteem, demokratisering av polisväsendet, försoningsprocesser, förstöring av miljöfarligt raketbränsle samt gränssäkerhet. Sverige har under ordförandeskapet i EU strävat efter en stark aktörsroll för EU i OSSE och främjat ett nära samarbete mellan organisationerna. Sverige har även aktivt deltagit i dialogen om europeisk säkerhet inom ramen för "Korfuprocessen" och verkat för att dialogen förankras inom OSSE. Sverige verkar för stärkandet av de gemensamma åtagandena liksom OSSE:s unika fredsfrämjande

och konfliktförebyggande roll i regionen. I en skrivelse till riksdagen redogörs för verksamheten inom OSSE under 2008 (skr. 2008/09:197).

Europarådet

Europarådet är ett viktigt instrument för främjande av demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer och bidrar därmed till säkerhet i ett brett perspektiv. Kraftsamlingen på Europarådets kärnområden har ytterligare stärkts efter beslutet vid toppmötet i maj 2005.

Europarådet arbetar genom normbildning och övervakning, genom samarbets- och biståndsprogram samt genom engagemang i konfliktområden i syfte att främja demokratisk utveckling och stabilitet. En fråga som fick särskild vikt under det svenska ordförandeskapet i Europarådets ministerkommitté 2008 var vilken roll Europarådet kunde spela efter konflikten mellan Georgien och Ryssland. Sverige fortsätter att verka för en koncentration av Europarådets verksamhet i linje med toppmötets beslut, samt en modernisering av Europarådets organisation och arbetsmetoder. Sverige bidrar som medlem till Europarådets ordinarie budget, delbudgetar samt budgeten för vissa partsavtal. Sveriges mål är att fortsatt stärka och effektivisera Europarådet och dess kärnverksamhet. I en skrivelse till riksdagen redogörs för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under 2008 (skr. 2008/09:196).

OECD

Regeringskansliet, riksdagen, myndigheter och andra offentliga och privata institutioner har dragit stor nytta av OECD:s unika ställning som forum för erfarenhetsutbyte, dialog i policyfrågor och analys inom ett stort antal politikområden. OECD har under 2009 fortsatt det fördjupade samarbetet med Brasilien, Indien, Indonesien, Kina och Sydafrika. Chile blev det 31:a medlemslandet i maj 2010. Medlemskapsförhandlingarna med Estland, Israel och Slovenien har slutförts. Rysslands medlemskapsförhandlingar har fortsatt under 2009 och 2010. OECD har under 2009 fokuserat sitt arbete på att bidra till hur den globala

ekonomiska krisen kan bemötas. Detta var huvudtemat för ministerrådsmötet i juni 2009. Vid jordbruksministermötet i februari 2010 rådde stor samsyn om vikten av frågorna om global livsmedelsförsörjning, klimatförändringarna och av ett uthålligt användande av bristande naturresurser som land och vatten. En innovationsstrategi har framtagits och ett horisontellt arbete med en strategi för grön tillväxt pågår.

2.4.5 Utrikes- och säkerhetspolitisk forskning

Forskning och analyser har genomförts med statlig finansiering som fördjupat förståelsen om främst säkerhetspolitik. Under 2009 har detta skett i form av studier och seminarier i syfte att medverka till ökad debatt och information om den allt mer globaliserade säkerhetspolitiken. Delar av verksamheten har också bidragit till utformningen av svenska initiativ i internationella fora.

Utrikespolitiska institutets (UI) forskning är en förutsättning och kunskapsbas för institutets informations- och programverksamhet. Vidare utgör forskningen ett stöd till Regeringskansliets verksamhet. Under året har UI bl.a. utfört studier om Lissabonfördragets genomförande. Forskningen har fortsatt varit en viktig komponent i etablerandet av ett globalt expertnätverk och för att UI ska kunna fungera som en internationell partner i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) bedriver forskning inom bl.a. områdena nedrustning, icke-spridning, militära utgifter och regional säkerhetspolitik. SIPRI har spridit information om dessa frågor och skapat opinion både nationellt och internationellt. Förutom genom rapporter och seminarier har man använt sig av sina databaser, som är tillgängliga på institutets hemsida, och genom den internationellt välkända årsboken. SIPRI:s forskningsresultat om olika delfrågor inom nedrustning och icke-spridning har även utgjort bidrag till UD:s arbete på området.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har under 2009 dels genomfört utvecklingsarbete inom ramen för det långsiktiga expertstödet till UD, dels lämnat direktstöd till UD. Med anledning av det svenska EU-ordförandeskapet

var en medarbetare från FOI tillfälligt placerad vid UD:s enhet för nedrustning och icke-spridning under perioden maj till december. Verksamheten har bedrivits avseende kärnvapen, biologiska och kemiska vapen, rymd- och missilfrågor och inom icke-spridningsinitiativet Proliferation Security Initiative (PSI).

Exempel på genomfört arbete inkluderar fortsatt utveckling av teknisk analys och dataöverföring inom ramen för det internationella samarbetet för att bygga upp provstoppsavtalets (CTBT) övervakningskapacitet. FOI har också fortsatt att bevaka och analysera den kärntekniska utvecklingen i riskländer som Iran och Nordkorea. Särskilt noterbart under året var FOI:s verksamhet med anledning av Nordkoreas andra deklarerade kärnsprängning i maj. Annat stöd har getts i form av sakunderlag och deltagande med expertis i olika internationella förhandlingar, bl.a. vad gäller konventionerna mot biologiska respektive kemiska vapen och olika exportkontrollregimer.

Folke Bernadotteakademin har inom ramen för internationella forskargrupperna bl.a. genomfört flera studier om Burundi, Aceh, Liberia, Nepal, Colombia. Uppbyggnaden av ett forskningsarkiv för internationella fredsinsatser bedöms vidare kunna bidra till ökad kunskap och stimulera vidare forskning inom området.

2.4.6 Nordiskt samarbete

Regeringen har särskilt fokuserat på det fortlöpande arbetet med att undanröja gränshinder mellan de nordiska länderna samt att utveckla och medverka till gemensamma nordiska åtgärder för att möta globaliseringens utmaningar och möjligheter. I sammanhanget är det värt att notera att det under de senaste fyra åren har lösts nära 30 gränshinder.

Arbetet för att göra det lättare för personer och företag att verka över nationsgränserna har bedrivits både bilateralt och av Gränshindersforum (tillsatt 2007 av de nordiska statsministrarna). Forumet består av en deltagare från varje nordiskt land samt från Åland och bidrar till att konkreta gränshinder löses i dialog mellan länderna. Goda resultat har hittills uppnåtts och dess mandat har nyligen förlängts med tre år. Forumet har bland annat medverkat till att finna lösningar för att elinstallatörer ska

kunna arbeta över gränserna och för att upprätta ett gemensamt nordiskt pantsystem för återvinningsbara förpackningar. I det bilaterala samarbetet pågår för närvarande diskussioner om bl.a. problem som uppstår med socialförsäkringen vid arbete i två länder och med olika arbetsgivare. Förhoppningen är att finna en lösning inom en nära framtid.

Nordiska ministerrådets globaliseringsarbete, initierat av de nordiska statsministrarna 2007, har fortsatt intensivt och även vidareutvecklats till fler områden. Nya initiativ har sjuväts bl.a. för att nå ett bindande globalt kvicksilveravtal. Toppforskningsinitiativet inom områdena miljö, klimat och energi utgör även fortsatt en av de mest ambitiösa satsningarna inom ramen för nordiska ministerrådets verksamhet, och inom detta har de första projekten beviljats stöd för forskning om bl.a. effekterna av klimatförändringar och om hur samhället kan anpassa sig till dessa. Ett tredje Globaliseringsforum med bland annat de fem nordiska statsministrarna samt ledande företrädare för bl.a. näringsliv och forskningsvärlden har hållits under danskt ordförandeskap på temat ”Nordens väg ut ur den ekonomiska krisen med fokus på grön tillväxt”.

Sverige har aktivt verkat för att Europeiska rådet så snart som möjligt skulle fatta beslut om förhandlingar om Islands medlemskap i EU. Så skedde i juni.

Med anledning av Öresundsbronns tioårsjubileum hölls den 15 juni ett gemensamt svensk-danskt ministermöte för att lyfta fram vikten av fortsatt Öresundsintegration. Sex ministrar deltog från respektive land under ordförandeskap av bl.a. den svenska samarbetsministern, som också var initiativtagaren till mötet. Resultatet av mötet blev en gemensam deklaration om ett fortsatt och fördjupat samarbete mellan Sverige och Danmark i en rad frågor.

Nordiska ministerrådet har påbörjat genomförandefasen avseende några av de projekt som kommer att drivas inom ramen för EU:s Östersjöstrategi.

Föreningen Norden har fortsatt haft som en viktig uppgift att främja den mellanfolkliga förståelsen i Norden och stärka samarbetets folkliga förankring.

2.4.7 Konsulär verksamhet

Under det gångna året har ett stort antal svenska medborgare och personer som likställs med svenska medborgare erhållit hjälp av Utrikesdepartementet när de råkat i nöd utomlands. Många får dessutom hjälp direkt av utlandsmyndigheten utan inblandning av departementet. Antalet konsulära ärenden fortsätter att vara omfattande. Information till allmänheten om UD:s reserekommendationer har fortsatt varit en omfattande uppgift.

Framtagandet av regeringens proposition 2009/10:98, lag om konsulära katastrofinsatser, pågick under hela 2009.

Arbetet med att ytterligare effektivisera den konsulära beredskapen har pågått under hela året. Tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) genomfördes utbildning och övning av personal. Samtliga 20 utlandsmyndigheter som är utsedda till s.k. stöddepunkter är nu utbildade och övade.

2.4.8 Sverigefrämjande i utlandet

De statliga insatserna för information om Sverige i utlandet, bl.a. genom Svenska institutet och svenska utlandsmyndigheter, syftar till att synliggöra Sverige; de värden landet står för och de möjligheter det erbjuder. Sverige ska uppfattas som ett utvecklingsinriktat land på människors och miljöns villkor. Målet är att bidra till ökad kunskap, intresse och förtroende för Sverige i utlandet och bidra till sysselsättning och tillväxt.

Svenska institutet (SI) har för sin verksamhet under 2009 utgått från den gemensamma Sverigebildsplattform som har utarbetats inom Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU, i vilken ingår Utrikesdepartementet, Svenska institutet, Exportrådet, Invest Sweden, Visit Sweden och Näringsdepartementet) och man följer de riktlinjer som anges i strategin för Sverige bilden.

SI delar in sin verksamhet i Strategisk kommunikation, Relationsskapande verksamhet och Samarbete inom Östersjöregionen (med finansiering från anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen*, se nedan). Fokusområden

är ny kreativitet, öppenhet, gränslös utveckling och hållbarhet. SI ger bl.a. stöd till och medverkar i utställningar, gästspel, filmvisningar och andra presentationer av Sverige i utlandet i samarbete med andra aktörer. SI:s geografiska prioriteringar är tolv världsstäder (Berlin, London, Los Angeles, Moskva, Mumbai, New York, Paris, Peking, São Paulo, Shanghai, Tokyo och Washington D.C.).

Den strategiska kommunikationen syftar till att öka kännedomen och intresset för Sverige och innebär att evenemang som skapar intresse för Sverige på olika platser runt om i världen kombineras med ett aktivt mediarbete och informationsverksamhet i digital och tryckt form. Till den relationsskapande verksamheten, som syftar till att skapa relationer med omvärlden, kopplas bl.a. stipendier, utbyte mellan institutioner och enskilda i Sverige och motparter i andra länder, samt svensk-undervisning. Stipendieverksamheten har samordnats och SI:s nätverksskapande verksamhet har utvecklats genom nya nätverk och tekniska plattformar. En webbplats för svenska språket har lanserats vilken är ett viktigt steg för att nå både lärare och studenter i utlandet och även universitet och högskolor i Sverige med undervisning i svenska och främmande språk.

SI och de svenska utlandsmyndigheterna har under 2009 och första halvåret 2010 genomfört ett stort antal aktiviteter runt om i världen. Under 2009 präglades arbetet av Sveriges ordförandeskap i EU och ett ökat fokus på aktiviteter som rör frågor som miljö och klimat. Verksamheten bedöms sammantaget ha haft en god effekt för att sprida information och kunskaper om Sverige.

Sverigefrämjandet i utlandet berör även utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning och Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande under utgiftsområde 24 Näringsliv.

2.4.9 Samarbete inom Östersjöregionen

Sedan Sidas Östersjöteam bildades har teamet utvecklat Sveriges relationer i Östersjöregionen genom att bidra med rådgivning och finansiering till samarbeten i form av kontaktskapande aktiviteter med statliga myndigheter, regionförbund, landsting, kommuner och enskilda organisationer. Antalet beviljade

insatser 2009 var 114 stycken till ett belopp av drygt 24 miljoner kronor. Insatserna var fördelade på 85 samarbetspartner, varav 31 var nya samarbetspartner. Miljö och energi var fortsatt den sektor som fått högst andel beviljat stöd, vilket dels kan förklaras med ett stort engagemang för dessa frågor, men framför allt med att det finns centrala överenskommelser som Baltic Sea Action Plan och det marina direktivet. Övriga sektorer visade under 2009 en ökad efterfrågan, inte minst sektorn civil säkerhet, beroende på EU:s beslut om en strategi för Östersjöregionen. Denna antogs under det svenska ordförandeskapet i EU och var en av regeringens prioriterade frågor. Ryssland var det största samarbetslandet även 2009.

Dialog och rådgivning i kombination med finansiellt stöd ökar förutsättningarna för varaktiga samarbeten via mer långsiktiga finansieringskällor, såsom EU-stöd. Tio under året avslutade och två under året beviljade insatser har till exempel beviljats stöd för fortsatta projekt från EU-program med en budget som omfattar motsvarande ca 240 miljoner kronor. Andra resultat tillkommer i form av genererad kunskap, erfarenhet och metoder som integreras i aktörernas löpande verksamhet. Det stora flertalet insatser har också bidragit till att förbereda och underlätta genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen.

Sidas samarbete med Ryssland på miljöområdet, som 2009 uppgick till ca 33 miljoner kronor, syftar till att bidra till minskade utsläpp i Östersjön. Sidas insatser sker i huvudsak genom stöd inom ramen för Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP). Sida har framför allt bidragit till två projekt 2009, delfinansiering av Neva-projektet samt påfyllnad av en konsultfond i Nordiska Investeringsbanken. Neva-projektet syftar till att leda kvarvarande utsläpp av orenat avloppsvatten från S:t Petersburg till befintliga reningsverk samt att öka reningseffekten i dessa. Projektet beräknas vara helt genomfört 2012. Reningsverket i Kaliningrad har vidare stått i fokus. I detta projekt, där finansiering tidigare har avsatts, har nu anläggningsarbeten påbörjats och förberedelser görs för att upphandla utrustning till verket. Projektet väntas i en första fas resultera i att utsläppen i Östersjön minskar med 120 ton fosfor och 300 ton kväve per år. Konsultfonden ska användas för att finansiera

konsultinsatser som är nödvändiga för ett effektivt genomförande av miljöinvesteringar i nordvästra Ryssland. De projekt som givits stöd under året är ännu inte avslutade, men beräknas leda till stora utsläppsminskningar. Det Sydvästra reningsverket i S:t Petersburg som byggdes med stöd från Sida och togs i drift 2005 reducerar idag utsläppen till Östersjön av fosfor med 380 ton per år och kväve med 2 500 ton per år.

Sidas stöd för mänskliga rättigheter i Ryssland uppgick 2009 till drygt 12 miljoner kronor. Sex nya beslut har fattats och totalt har verksamhet bedrivits i tio projekt under 2009. Merparten av stödet har gått till att främja mänskliga rättigheter i Norra Kaukasus och har bidragit till att människorättsorganisationer kan fortsätta att verka och att frågan om respekt för mänskliga rättigheter hålls fortsatt levande i den ryska offentligheten. Bland de organisationer som fått stöd finns Moscow School of Political Studies, en rysk enskild organisation som organiserar fortbildning av unga politiker och personer med politiskt inflytande från offentlig administration och näringsliv. En annan organisation som fått stöd är Stichting Russian Justice Initiatives, som bidrar med rättshjälp och juridisk rådgivning. Över 700 fall av övergrepp har representerats av organisationen vid Europadomstolen. Mer än 100 fall har totalt antagits av domstolen varav domstolen under 2009 har utdelat fällande domar i över 20 fall till förmån för organisationens klienter.

Under 2009 har Svenska institutet (SI) inom ramen för sitt Visbyprogram förmedlat 162 projektbidrag samt 375 utländska stipendier och 26 svenska. Genom fem evenemang och kontaktseminarier har SI fördjupat relationerna med 152 nyckelpersoner, varav 57 svenska. Kostnaderna uppgick till ca 53 miljoner kronor, varav drygt hälften gick till stöd till akademiska projekt. Ryssland har varit den största samarbetspartnern och samarbetet består mest av naturvetenskaplig forskning. Ukrainas medverkan i programmet har ökat. Samarbetet sker mestadels inom teknik och är ungefär lika ofta utbildnings- som forskningsprojekt. Fler-talet projekt med vitryska parter sker oftast inom humaniora, samhällsvetenskap och naturvetenskap. Bland deltagarna i Visbyprogrammet görs regelbundet enkäter som visar goda resultat.

Totalt 45 personer deltog i Svenska institutets ledarskapsprogram 2009, som riktas till unga

ledare inom näringsliv och offentlig sektor. Kostnaderna för ledarskapsprogrammet uppgick till 8,8 miljoner kronor. Inom ramen för programmet har SI samverkat med 66 utländska och 15 svenska organisationer och företag. Den utvärdering som SI har låtit en extern konsult göra visar att programmet uppnådde målen väl. Utbytet ledde till kunskapsöverföring mellan deltagarna och mellan olika länder. Det gav mycket goodwill för Sverige samt nya och fördjupade relationer och nätverk.

2.5 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar inom utgiftsområdet.

2.6 Politikens inriktning

2.6.1 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

I Sveriges närområde bedöms det säkerhetspolitiska läget som fortsatt stabilt. Säkerhetssituationen kan dock förändras av nya globala och komplexa hot utanför Sveriges gränser. Väpnade konflikter är exempel på sådana företeelser som kan hota vår och andras säkerhet. Andra hot kan vara internationell terrorism, risken för spridning och användning av massförstörelsevapen och organiserad brottslighet. Respekten för folkrätten, inklusive de mänskliga rättigheterna, den internationella humanitära rätten samt rättsstatens principer, är av central betydelse i säkerhetspolitiken.

För svenskt vidkommande intar EU en särställning i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. FN är självfallet ett centralt forum för Sveriges arbete inom internationell fred och säkerhet. Medlemskapet i OSSE och Europarådet samt samarbetet med Nato och de länder som ingår i Partnerskap för fredsarbetet (PFF) är också av central betydelse, liksom det regionala samarbetet i närområdet.

Dagens konflikter är i högre grad än tidigare inomstatliga konflikter och inbegriper i många fall ett stort antal aktörer. Denna utveckling, tillsammans med brister i respekten för de

mänskliga rättigheterna och demokrati i flera konfliktländer och nuvarande och tidigare diktaturer, innebär att det internationella samfundet står inför stora utmaningar i arbetet med de fredsfrämjande verktygen som förutom att skapa säkerhet syftar till att främja bekämpning av fattigdom, samt ekonomisk och fredlig utveckling i världen.

Regeringens samlade politik på det freds- och säkerhetsfrämjande området framgår av den nationella strategi som lades fram under våren 2008 (skr. 2007/08:51). I strategin framhålls bl.a. hur utrikes-, utvecklings-, säkerhets- och försvarspolitik ömsesidigt kan stödja varandra inom ramen för mer sammanhållna svenska insatser till förmån för internationellt freds- och säkerhetsfrämjande arbete.

De olika fredsfrämjande verktygen har därför en stark relation till varandra och kan verka ömsesidigt förstärkande. Detta ökar samtidigt betydelsen av effektiva samverkansformer mellan olika politikområden. Mot denna bakgrund har regeringen inrättat en samverkansfunktion inom Regeringskansliet med stöd av berörda myndigheter och andra aktörer för att stärka den civil-militära samverkan i samband med svenska bidrag till insatser internationellt.

Medverkan i och utveckling av freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet och fredsbyggande arbete utgör en prioriterad uppgift för en aktiv svensk utrikespolitik. Målet är att genom svensk medverkan bidra till att genom internationella fredsfrämjande insatser förebygga, hantera och lösa kriser och konflikter samt att bidra till fredsbyggande. Svenskt deltagande i fredsfrämjande verksamhet sker i form av militära och civila insatser, dvs. väpnad trupp, militärobservatörer, observatörer, poliser, diplomater och andra civila experter, bl.a. inom utvecklingsarbetet och rättsområdet. Svensk medverkan sker inom ramen för olika organisationer och med bred geografisk representation, som en återspeglning av det svenska engagemanget för en fredlig utveckling både i vårt närområde och globalt. Regeringen förutser att de internationella fredsfrämjande insatserna kommer att fortsätta att öka i omfattning och komplexitet. Ökade krav ställs bl.a. på säkerhetssektorreformer, ett område som kommer vara fortsatt prioriterat under kommande år. Sverige ska bidra till att FN med sina freds- och säkerhetsfrämjande instrument

kan verka effektivt och kraftfullt. Sverige kommer fortsatt aktivt att stödja och prioritera att bidra till världsorganisationens freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Sverige ska bidra till att FN är rustat för att fatta kraftfulla beslut som kan implementeras och agera i situationer som hotar internationell fred och säkerhet.

EU:s roll i internationell krishantering har ökat markant de senaste åren. En stark politisk drivkraft inom unionen har varit att genom krishanteringsengagemanget underbygga EU:s strävan att utveckla sin aktörsroll på ett globalt plan. Som ett led i denna strävan har Sverige och Finland gemensamt föreslagit att upprätta ett europeiska unionens fredsinstitut. Det skulle fördjupa de europeiska kunskaperna om fredsarbete och engagera sig i konfliktlösningsinsatser.

Genom ett aktivt deltagande samt betydande bidrag till de militära och civila insatser som har lanserats inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP), har Sverige kommit att spela en framträdande roll för GSFP:s utveckling. Antalet militära och civila insatser inom ramen för GSFP fortsätter att öka. På den militära sidan kan nämnas den marina insatsen operation Atalanta som verkar utanför Somalias kust främst i syfte att säkerställa att humanitär hjälp till Somalia når fastlandet. Under våren 2010 ledde Sverige denna insats. I Atalanta-insatsen deltog även ett av Kustbevakningens övervakningsflygplan. På den civila sidan utgör EU:s rättsstatsinsats EULEX i Kosovo den hittills mest omfattande och komplexa missionen. En av GSFP:s viktigaste uppgifter är att ge stöd till FN:s fredsfrämjande arbete och Sverige verkar för att utveckla samarbetet mellan EU och FN. Sveriges ledningsansvar för den nordiska stridsgruppen – Nordic Battle Group – ligger fast. Förberedelser pågår inför en ny beredskapsperiod, under första halvåret 2011. Regeringen har för avsikt att ställa den nordiska stridsgruppen till EU:s förfogande för en ny beredskapsperiod under det första halvåret 2014 med Sverige som ramnation. Regeringen återkommer till riksdagen med en skrivelse härom.

Ett fortsatt svenskt deltagande förutses i ISAF. Regeringen kommer under hösten att återkomma till riksdagen med en proposition om förlängt deltagande i ISAF.

Det svenska deltagandet i KFOR fortsätter i enlighet med det tvååriga mandat som riksdagen

beslutade hösten 2009. Den kvarvarande svenska närvaron kommer främst att vara inriktad på stöd till säkerhetssektorreform i Kosovo.

En större bredd av civila kompetenser efterfrågas samtidigt som kraven ökar på såväl kvalitet och kvantitet, som på snabbhet i rekrytering och utbildning av personal. Som ett led i att stärka Sveriges arbete med säkerhet och utveckling och för att kunna svara upp mot den internationella efterfrågan på svensk personal utgör personalförsörjningsfunktionen på Folke Bernadotteakademien, tillika andra berörda myndigheter, en viktig del i det fortsatta arbetet.

Regeringen avser intensifiera arbetet med att bidra till civila insatser. Sverige bör ha förmåga att mer aktivt ta på sig rollen som medlare i konflikter där Sverige har särskild kompetens eller förutsättningar att bidra. Utöver deltagande med svensk personal och expertis ska Sverige också fortsätta att bidra till insatser och verksamhet för att förebygga, dämpa och lösa väpnade konflikter. Här kommer det även fortsättningsvis att vara angeläget att stärka kvinnors roll och deltagande i internationella freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Detta arbete bidrar till att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Insatser för att stärka kvinnors deltagande, säkerhet och åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är en integrerad del av regeringens arbete inom den freds- och säkerhetsfrämjande verksamheten. Under mandatperioden kommer regeringen att ta initiativ för att förstärka arbetet på området. Stödet till rättssektorn och säkerhetssektorreformen förblir alljämt prioriterat.

Terrorismfrågorna har sedan terroristattentaten den 11 september 2001 fått en alltmer framträdande plats i det internationella samarbetet för fred och säkerhet, såväl inom FN som inom EU, liksom i andra organisationer. Sverige verkar inom ramen för dessa organisationer för att förebygga och motverka terrorism och kommer fortsätta att aktivt bidra till implementeringen av FN:s och EU:s strategier mot terrorism. Sverige verkar för en aktiv, handlingsinriktad diskussion inom EU rörande åtgärder mot terrorism, inklusive möjligheterna att via stödinsatser i tredje land befrämja en positiv utveckling. Respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer utgör grundförutsättningar för att effektivt möta hotet från terrorismen. En

fortsatt stor efterfrågan förväntas på svenska bidrag till kapacitetshöjande insatser för att förebygga terrorism.

2.6.2 Nedrustnings- och icke-spridningsfrågor

Nedrustnings- och icke-spridningsarbetet är en viktig del av svensk utrikespolitik. Det syftar till att reducera och eliminera massförstörelsevapen, samt att motverka att de sprids. Målsättningen är också att reglera tillgängligheten av konventionella vapen. För att uppnå detta inriktar Sverige sig särskilt på att förhandla fram internationella avtal samt att verka för att dessa genomförs, att alla länder ansluter sig till avtalen och, när så behövs, att avtalen förstärks. Centrala uppgifter i icke-spridningsarbetet är strävan efter en förhandlingslösning av frågan om Irans kärntekniska program samt ansträngningarna att förmå Nordkorea att avveckla sitt kärnvapenprogram.

Sverige ska fortsatt verka för kärnvapenedrustning och för att alla stater ska ansluta sig till och efterleva Icke-spridningsfördraget (NPT). Samtliga stater bör också förmås ansluta sig till konventionerna om förbud mot kemiska respektive biologiska vapen. Det pågående arbetet med att avskaffa kemiska vapen i enlighet med konventionen om förbud mot dessa vapen bör fortsatt stödjas. Det är angeläget att förbudet mot biologiska vapen stärks genom en s.k. verifikationsmekanism.

Uppföljningen av president Obamas toppmöte om kärnsäkerhet i april 2010 i Washington är en prioriterad fråga för Sverige liksom en framgångsrik uppföljning av översynskonferens för Icke-spridningsfördraget i maj 2010. Två för Sverige prioriterade frågor är främjandet av provstoppsavtalet och frågan om inrättandet av multilaterala garantier för tillgång till kärnbränsle. Arbetet med dessa angelägna frågor kommer att fortsätta. Sverige kommer också att fortsatt verka för att skynda på nedrustning av taktiska kärnvapen. Sverige ska fortsatt aktivt delta i arbetet i FN:s generalförsamling (första utskottet), nedrustningskonferensen (CD), organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW), Internationella atomenergiorganet (IAEA) samt i den förberedande kommittén för att upprätta det internationella kontrollorganet under

provstoppssavtalet (CTBTO). Förberedelserna inför den sjunde översynskonferensen för Konventionen mot biologiska vapen 2011 har påbörjats. Sverige deltar aktivt i dessa.

EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen kommer att följas upp genom implementering av "New Lines for Action" från 2008 samt i EU:s bilaterala avtal med tredje land och genom projektinsatser. Sverige ska fortsatt delta aktivt i EU:s rådsarbetsgrupper för nedrustning och icke-spridning (CODUN resp. CONOP).

På icke-spridningsområdet ska internationella avtal och åtaganden om icke-spridning av massförstörelsevapen efterlevas och genomföras fullt ut. Hit hör bl.a. FN:s säkerhetsrådsresolution 1540 om förhindrande av spridning av massförstörelsevapen, 1718 och 1874 om Nordkorea samt 1737, 1747, 1803 och 1929 om Iran. EU har genomfört dessa och beslutat om tilläggsåtgärder. Det fortsatta arbetet, inte minst genom exportkontrollen och deltagandet i icke-spridningsinitiativet Proliferation Security Initiative (PSI), ställer fortsatt krav på samordnade insatser från berörda myndigheter. Sverige bör även fortsättningsvis medverka i konkreta insatser för nedrustning och icke-spridning inom ramen för G8:s Globala Partnerskap, till vilket Sverige anslöt sig 2003.

Sverige ska fortsatt verka för att FN:s handlingsprogram för att bekämpa illegal handel med lätta vapen från 2001 genomförs, liksom EU:s strategi från 2005 för bekämpning av olaglig ansamling och handel med lätta vapen. Sverige ska fortsätta att förstärka bl.a. EU:s arbete mot små och lätta vapen samt ge bidrag till humanitära minröjningsinsatser.

Sverige fortsätter att medverka i ansträngningarna inom ramen för FN:s konvention (1980) om förbud mot eller begränsningar av vissa konventionella vapen för att nå fram till ett protokoll med restriktioner för klusterammunitet och med anslutning av de ledande vapenmakterna. Vad beträffar konventionen om klusterammunitet avser regeringen i proposition återkomma till riksdagen så snart som möjligt under 2011 med förslag vad gäller konventionens ratificering. Tekniskt expertstöd från Totalförsvarets forskningsinstitut förblir av

mycket stort värde i det fortsatta arbetet på nedrustnings- och icke-spridningsområdet.

2.6.3 Exportkontroll

Sverige ska förbli aktivt i kontrollregimerna och i EU-arbetet för att stärka exportkontrollen som ett instrument mot spridning av massförstörelsevapen och okontrollerade flöden av konventionella vapen. Verksamheten under 2011 inriktas på följande åtgärder.

Vad gäller exportkontrollen för krigsmateriel ska Sverige fortsatt verka för gott informationsutbyte och transparens i EU-arbetet. Sverige ska fortsatt verka för att främja den process som syftar till att uppnå ett globalt fördrag om handeln med konventionella vapen (Arms Trade Treaty, ATT). Direktivet om överföringar av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (ICT) ska genomföras nationellt genom nödvändiga ändringar i det svenska regelverket. Även beträffande exportkontrollen av produkter med dubbla användningsområden kommer en viss ändring av det svenska regelverket att behöva göras för att säkerställa svenskt genomförande av EU:s nya PDA-förordning. Sverige ska delta i de fortsatta EU-förhandlingarna om generella exporttillstånd.

2.6.4 Medlemskap i internationella organisationer och EU

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, GUSP

EU utgör det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU, inklusive krishantering och fredsfrämjande insatser, är under fortsatt stark tillväxt. Regeringen verkar för att Sverige skall vara pådrivande när det gäller utvecklingen av den Europeiska Unionen som global aktör. Det är angeläget att EU genom en bred och effektiv utrikespolitik står väl rustat för att möta de globala utmaningar som Europa och världen står

inför. Sverige avser att aktivt bidra till såväl den konceptuella som operativa utvecklingen av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

FN

Sveriges starka stöd till FN är ett centralt element i svensk utrikespolitik. Regeringen eftersträvar en tydlig svensk röst i FN när det gäller såväl policyskapande som direkta insatser i fält. Sverige kommer att fortsätta att bidra till arbetet för att stärka och effektivisera FN och dess kärnverksamhet. Sverige fortsätter även att aktivt delta i reformprocesser för att på så sätt bidra till att stärka det kollektiva säkerhetssystemet och göra FN rustat för att ta sig an de globala utmaningarna.

Sverige innehade fram till juni 2009 ordförandeskapet för Burundi-kommittén inom ramen för FN:s fredsbyggande kommission. Mot bakgrund av erfarenheterna från detta ordförandeskap och som största givare till FN:s fredsbyggande fond (PBF) kommer Sverige fortsatt aktivt verka för att göra FN:s fredsbyggandearkitektur till ett effektivt verktyg för att överbrygga glappet mellan akuta krishanteringsinsatser och mer långsiktigt utvecklingsarbete. Sverige kommer även fortsatt att verka för att stärka FN:s medlingskapacitet inte minst genom Folke Bernadotteakademiens utbildningsinsatser. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt uppföljningen av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet inkluderande kampen mot det sexuella våldet i konflikt.

Efter en inledande institutionsuppbyggande fas i FN:s nya råd för mänskliga rättigheter (MR-rådet) är prioriteten att bidra till att rådet ska leva upp till sitt mandat att granska efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna och stödja förbättrad respekt för de mänskliga rättigheterna. Sverige kommer att verka för att rådet, inklusive dess mekanism för universell granskning där bl.a. Sverige granskats i maj 2010, blir ett trovärdigt och effektivt instrument i det globala arbetet för de mänskliga rättigheterna. För att rådet ska vara relevant måste dess medlemmar leva upp till kriterierna för medlemskap när det gäller respekten för mänskliga rättigheter. Det är viktigt att rådet behandlar övergrepp inom länder på ett sätt som

leder till verklig förbättring och implementering. Det internationella samfundet måste kunna svara på nya tematiska utmaningar, såsom i värnandet av hur de mänskliga rättigheterna efterlevs i användandet av internet och andra nya kommunikationstekniker. Sverige vill vidare stärka integreringen av de mänskliga rättigheterna i det bredare FN-arbetet, inklusive i generalförsamlingen, fredsfrämjande insatser samt i FN:s fonder och program. Sverige fortsätter att driva ett starkt jämställdhetsfokus i FN, genom etablerandet av den nya organisationen.

Sverige kommer att fortsätta att arbeta aktivt för att stärka FN:s kapacitet och verksamhet på det humanitära området. Sverige kommer också att stödja FN i dess ansträngningar för att samordna hela FN-systemets rättsstatsfrämjande verksamheter (idag fördelade över många FN-organ). Vidare kommer Sverige ge fortsatt stöd till de internationella domstolarna, inklusive den Internationella brottmålsdomstolen (ICC), och andra insatser för att motverka straffriheten för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser.

FN:s fredsfrämjande insatser har ökat dramatiskt under senare år. De nya multifunktionella operationerna som FN beslutat om under det senaste året är omfattande och kräver bidrag från medlemsstaterna. Svensk medverkan i, och finansiering av, FN-beslutade insatser för fred och fredsbyggande kommer att vara en angelägen uppgift även i framtiden. Kostnaderna för denna verksamhet förutses öka ytterligare under kommande år.

OSSE

OSSE med sin vidsträckt medlemskrets, flexibla struktur och brett definierade syn på säkerhet, är ett viktigt forum för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Det s.k. Augustikriget i Georgien 2008 visade både på organisationens fortsatta relevans och dess begränsningar. Diskussionen om europeisk säkerhet hör hemma inom OSSE där det breda säkerhetsbegreppet, efterlevandet av gjorda åtaganden och den transatlantiska länken är viktiga delar. Sverige kommer att fortsätta verka för att stärka OSSE:s unika fredsfrämjande och konfliktförebyggande roll i regionen. Inte minst arbetet med demokratistärkande, inklusive valövervakning,

inom OSSE:s så kallade mänskliga dimension, är grundläggande aspekter av verksamheten. Stödet till OSSE:s institutioner, kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR), högkommissarien för frågor om nationella minoriteter (HCNM), medierepresentanten (RFOM) samt den särskilda representanten för bekämpning av människohandel, är centralt. Sverige kommer likaså att fortsätta stödja OSSE:s operativa fältnärvaro genom de olika fältkontoren. Mandaten för OSSE:s olika fältmissioner ska även framgent formuleras utifrån situationen i varje enskilt land med särskild inriktning på demokrati- och institutionsbyggande, inkl. ansvar för genomförande av val, utveckling av media, rättsväsende, mänskliga rättigheter och stöd till förtroendeskapande åtgärder mellan olika befolkningsgrupper. OSSE:s ökande verksamhet i bl.a. Centralasien och södra Kaukasien samt utvecklingen av organisationens polisverksamhet ställer krav på svensk medverkan och resurser. Miljö och säkerhet ägnas ökad uppmärksamhet i OSSE, vilket Sverige välkomnar.

Europarådet

Europarådet har en central roll i det europeiska samarbetet om mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och demokrati. Organisationen består idag av 47 medlemsländer. Europarådets struktur gör att organisationen har breda kontaktytor i Sverige med flera departement, myndigheter och det civila samhället. Sverige, som senast under 2008 var ordförande i ministerkommittén, prioriterar Europarådets kärnområden varvid Europakonventionen och dess tillämpning genom främst Europadomstolen är särskilt angeläget.

Europarådet genomgår för närvarande en reformprocess syftande till att inrikta arbetet i högre grad på kärnområdena samt att göra organisationen mer effektiv och transparent. Reformen i den överbelastade Europadomstolen har intensifierats efter den 1 juni då det s.k. protokoll 14 trädde i kraft. Samordning inom det europeiska samarbetet är av stor vikt särskilt

med EU, som finansierar en stor del av fältverksamheten, samt med OSSE och FN.

OECD

Sverige ska fortsatt utnyttja OECD som kunskapsorganisation och som forum för policydialog, särskilt när det gäller globaliseringsfrågor. Arbetet fokuseras på kärnområdena ekonomisk politik, handelspolitik, näringspolitik, utvecklingspolitik, miljöpolitik, utbildningspolitik och arbetsmarknadspolitik. Samstämmighet i utvecklingspolitiken, frågor rörande hållbar utveckling och klimatförändringar, är också frågor som ges hög prioritet liksom medlemskapsförhandlingarna med Ryssland.

Barentsrådet och Arktiska rådet

I oktober 2009 övertog Sverige för en tvåårsperiod ordförandeskapet i Barentsrådet. Under det svenska ordförandeskapet läggs fokus på bl.a. miljö-, energi-, råvaru-, och transportområdena. Det reguljära miljöministermötet kommer att genomföras mot slutet av den svenska ordförandeskapsperioden. Stor uppmärksamhet kommer också att riktas mot hur övriga för samarbetet traditionella frågor, t.ex. på det sociala och kulturella området, ska drivas vidare.

Under 2010 har förberedelserna inför Sveriges ordförandeskap i Arktiska rådet 2011-2013 påbörjats. Fokus kommer att ligga på att stärka det regionala cirkumpolära samarbetet kring den politiska och ekonomiska utvecklingen i Arktis mot bakgrund av effekterna av de omfattande klimatförändringar som redan märks tydligt där, och andra miljöhot.

EAPR/PFF

Sveriges samarbete med Nato sker på den militära alliansfrihetens grund. Samarbetet baseras på medlemskapet i Europeiska Partnerskapet (EAPR) och Partnerskapet för

fred (PFF) och omfattar också relationen mellan EU och Nato. Deltagande i Nato-ledda fredsfrämjande insatser utgör en central del i Sveriges relation med Nato. Sveriges samverkan med Nato är ett viktigt medel för att bidra till internationell fred och säkerhet, särskilt genom deltagande i Nato-ledda fredsfrämjande insatser.

2.6.5 Utrikes- och säkerhetspolitisk forskning

Forskning och andra insatser rörande Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik är av vikt. Detta stärker generellt möjligheterna och förmågan att utforma och ta ställning till olika handlingsalternativ. Det bidrar också till att stimulera den allmänna debatten kring utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Kvalificerad forskning ägnas också åt den säkerhetspolitiska utvecklingen liksom åt de förändringar som EU genomgår.

Utrikespolitiska institutet (UI) fortsätter att spela en viktig roll för att öka kunskapen och främja intresset för internationella frågor. UI är också ett viktigt institut för att föra forskning och debatt kring utrikespolitiska och internationella frågor framåt.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) spelar samma betydelsefulla roll – också utanför Sveriges gränser – genom sin forskning, sina publikationer och sin utåtriktade verksamhet. Detta gäller inte minst frågor om nedrustning och icke-spridning, men även andra aktuella frågor på det säkerhets- och utrikespolitiska området.

Forskningen om massförstörelsevapen vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) gör det möjligt för FOI att lämna tekniskt stöd till regeringen i nedrustnings- och ickespridningsfrågor. Den kompetens som finns samlad på FOI och det tekniska stöd som lämnas är av stort värde för regeringens möjligheter att bedriva en aktiv politik på området.

Forskningsverksamheten vid Folke Bernadotteakademien spelar en betydelsefull roll när det gäller djupare kunskap om fredsfrämjande arbete. Utvecklingen av den ackumulerade kunskapen kring såväl militär som civil krishantering kommer att vara värdefull.

2.6.6 Nordiskt samarbete

Gemensamma värderingar och en kulturell, språklig och geografisk närhet utgör grunden för det nordiska samarbetet. Samarbetet inom Norden och i närområdet är prioriterat av den svenska regeringen liksom viljan att stärka samarbetet i Östersjöregionen. Ett starkare och mer fokuserat samarbete stärker Nordens och Östersjöregionens möjligheter i en globaliserad värld.

Globaliseringen har sedan statsministrarnas sommarmöte i Punkaharju, Finland 2007 varit en övergripande prioritering för det nordiska regeringssamarbetet. Inriktningen hittills på ett kunnigare, synligare och mer välmående Norden har stärkt både de nordiska länderna och regionen som helhet, men behöver följas upp med nya initiativ och höjda ambitioner. De senaste årens framgångsrika arbete med att ta bort gränshinder kommer även fortsättningsvis ha hög prioritet från svensk sida. Ökad mobilitet i Norden är ett genomgående tema i det nordiska samarbetet och ansträngningar för att undanröja och förhindra gränshinder sker parallellt på flera nivåer. För näringslivet har det blivit enklare att starta företag och rekrytera arbetskraft över gränserna. Medborgarnas krav på att kunna flytta, studera och arbeta med god social trygghet och tillgång till bland annat de sociala trygghetssystemen, ökar kontinuerligt. Det är mycket positivt för Norden att rörligheten ökar. Detta ställer samtidigt stora krav på samverkan mellan de nordiska länderna för att underlätta för medborgarna att röra sig över nationsgränserna. Åtgärder krävs även för att undvika att nya gränshinder uppstår. Fortsatta insatser krävs för att säkerställa de skandinaviska språkens centrala roll i det nordiska samarbetet.

Det nordiska samarbetet kommer att ha en betydelsefull roll i genomförandet av EU:s Östersjöstrategi genom bidrag med expertkunskande inom ett flertal sakområden. Ambitionen är även att i andra sammanhang fortsatt verka för att stärka Norden i EU och EU i Norden.

Nordiska ministerrådets samarbete med länder och organisationer i Nordens närområde fortsätter att utvecklas och stärkas. Samarbetet

med Estland, Lettland och Litauen samt med nordvästra Ryssland vägleds av riktlinjer som fokuserar på att utveckla samarbetet inom områden där länderna har ett gemensamt intresse. Det bör övervägas om formerna för fortsatt samverkan med de tre baltiska länderna och med nordvästra Ryssland kan utvecklas för att säkerställa största möjliga mervärde i samarbetet. En strategi för samarbetet med Vitryssland har antagits och ytterligare utökad samverkan övervägs. I samarbetet med den arktiska regionen är målet bland annat att bidra till att utveckla och förbättra livskvaliteten för ursprungsbefolkningen samt öka insatserna för att motverka klimatförändringarna i Arktis. Sverige innehar för närvarande det tvååriga ordförandeskapet i Barentsrådet och kommer under 2011 även att överta det tvååriga ordförandeskapet i Arktiska rådet.

Med utgångspunkt i den tidigare norske utrikes- och försvarsministern Thorvald Stoltenbergs rapport om säkerhets- och försvarssamarbete i Norden, samordnar Sverige bland annat arbetet med att konkretisera hur samverkan mellan de nordiska ländernas ambassader kan utvecklas framöver.

Föreningen Nordens verksamhet är värdefull och fyller en viktig funktion då det gäller att sprida information om Norden och stärka det nordiska samarbetets folkliga förankring. Föreningen är också en viktig samarbetspartner i genomförandet av samnordiska aktiviteter och program.

2.6.7 Konsulär verksamhet

Det författningsstyrda konsulära biståndet är en kärnverksamhet för utrikesförvaltningen. Verksamhetens prioriterade mål är bl.a. att snabbt och effektivt bistå svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige som råkar i nöd vid besök utomlands. Beredskap måste även finnas för att hantera större kriser och katastrofer utomlands som drabbar svenska medborgare och i förekommande fall, svenska medborgares utländska familjemedlemmar, i Sverige bosatta utlänningar, nordiska medborgare och EU-medborgare. I detta ingår samverkan med svenska myndigheter.

Regeringens proposition (2009/10:98) Lagen om konsulära katastrofinsatser överlämnades i

slutet av februari i år till riksdagen. Lagen antogs av riksdagen i slutet av april och har trätt i kraft 1 augusti 2010.

Lagen reglerar vilket ansvar svenska staten har för att hjälpa svenskar. Utgångspunkten är att resenären har ett ansvar vid resa utomlands. Statens ansvar är att ha en organisation och en beredskap för att kunna gripa in och stötta enskilda vid kris- eller katastrofsituationer utomlands då många människor med anknytning till Sverige drabbas. Den enskilde resenären blir, om statens skulle ingripa, skyldig att ersätta statens kostnader som uppstått när han eller hon transporterats eller fått hälso- och sjukvård.

2.6.8 Sverigefrämjande i utlandet

Sverigefrämjandet, som inkluderar Sverigeinformationen, handels- och investeringsfrämjandet och Sverigeprofilering till stöd för främjandet, tillhör utrikesförvaltningens huvuduppgifter. Syftet med det allmänna Sverigefrämjandet är att synliggöra Sverige, de värden landet står för och de möjligheter det erbjuder. Sverige ska uppfattas som ett utvecklingsinriktat land på människors och miljöns villkor. Målet är att bidra till ökad kunskap, intresse och förtroende för Sverige i utlandet och därmed bidra till ökad tillväxt och sysselsättning. Se även under utgiftsområde 24 Näringsliv, Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.

Svenska institutets (SI) verksamhet bedrivs inom ramen för offentlig diplomati – att förstå, informera, påverka och bygga upp relationer med kultur-, samhälls- och näringsliv, med studenter och forskare och med allmänheten i andra länder. Genom strategisk kommunikation och relationsskapande verksamhet ska kännedomen om och förtroendet för Sverige öka, internationella nätverk etableras och en positiv miljö skapas för förverkligande av svenska internationella målsättningar. Institutets uppdrag spänner över utrikespolitik, utvecklings- och reformsamarbete samt utbildningspolitik. SI har idag uppdrag från fem departement och verksamheten berör sektorer som kultur och samhälle, utbildning och forskning, näringsliv och innovation, samt demokrati och global utveckling.

Svenska institutet och de svenska utlandsmyndigheterna främjar tillsammans med

övriga berörda organisationer kontakterna mellan utländska och svenska företrädare för samhällsliv, näringsliv, kultur och forskning. Under 2011 kommer SI att genomföra aktiviteter, såväl basverksamhet som vissa riktade insatser, i syfte att främja svenska intressen i omvärlden, öka kunskapen om Sverige i utlandet och utbytet med andra länder inom olika områden. SI:s verksamhet är central för att bygga upp relationer mellan Sverige och andra länder inom strategiska områden.

2.6.9 Samarbete inom Östersjöregionen

Medel för samarbete inom Östersjöregionen har avsatts sedan budgetåret 2005. Sedan dess har mycket förändrats. En viktig händelse är bl.a. att EU har fattat beslut om en strategi för Östersjöregionen, vilket skedde under svenskt ordförandeskap hösten 2009. Utrikesdepartementet har låtit göra en översyn för att ta fram förslag på hur dessa medel kan användas mer effektivt för samarbete inom Östersjöregionen samt hur detta samarbete bäst bör genomföras. Förslaget kommer nu att beredas och resultatet kan påverka framför allt verksamheten inom Sidas Östersjöteam samt Svenska institutets Visbyprogram och Ledarskapsprogram.

Sidas samarbete med Ryssland på miljöområdet kommer att fortsätta på samma nivå som 2010 med främst vattenreningsprojekt med fokus på S:t Petersburg/Leningrads län och Kaliningrad. Andra insatser avser bl.a. Komi och Archangelsk. Sidas stöd till mänskliga rättigheter och demokrati i Ryssland avses öka betydligt från år 2010. Regeringen har nyligen beslutat om en strategi för samarbetet. Demokratisamarbetet ska huvudsakligen, men inte uteslutande, genomföras i nordvästra Ryssland och i första hand genomföras inom media, jämställdhet och partinära samarbete. Stöd till mänskliga rättigheter kan även lämnas till insatser i norra Kaukasus.

Verksamheter inom Östersjöstaternas råd som Sverige särskilt prioriterar är arbetet mot människohandel i Östersjöregionen och en utbildningsinsats till stöd för reformeringen av

undervisningen vid två ryska högskolor i Pskov. Sverige är också drivande i utvecklingen av olika partnerskap och andra samarbeten inom ramen för Nordliga dimensionen.

2.7 Budgetförslag

2.7.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tabell 2.4 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2009	Utfall		Anslags- sparande	0
2010	Anslag	0 ¹	Utgifts- prognos	0
2011	Förslag	1 448 554		
2012	Beräknat	1 448 554		
2013	Beräknat	1 448 554		
2014	Beräknat	1 448 554		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslagets ändamål är att finansiera vissa obligatoriska avgifter som Sverige är folkrättsligt bundet att betala via sitt medlemskap i bl.a. följande organisationer: Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Sveriges medlemskap i den Europeiska unionen innebär också ett åtagande att bidra till vissa kostnader inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP). Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutakursfluktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Medel för detta ändamål fanns till och med budgetåret 2010 under anslaget 1:1 *Bidrag till vissa internationella organisationer*. Den nya hantering av valutakursförändringar rörande avgifter till internationella organisationer som regeringen tillämpar från och med 2011 har i detta fall medfört att ett nytt anslag skapats. Det tidigare anslaget blir från och med 2011 ett äldreanlag.

Kostnader för Sveriges ordförandeskap i Arktiska Rådet 2011-2013 belastar anslaget.

Regeringens överväganden

Stödet till de organisationer Sverige är medlem i är centralt i svensk utrikespolitik.

Regeringen föreslår att 1 448 554 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

Tabell 2.5 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	0	0	0	0
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag	1 236 454	1 236 454	1 236 454	1 236 454
Övrigt	212 100	212 100	212 100	212 100
Förslag/beräknat anslag	1 448 554	1 448 554	1 448 554	1 448 554

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 2.6 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifts- prognos	Anslags- sparande
2009	124 774		11 820
2010	137 199 ¹		131 376
2011	Förslag	137 844	
2012	Beräknat	139 294 ²	
2013	Beräknat	141 128 ³	
2014	Beräknat	143 724 ⁴	

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 137 843 tkr i 2011 års prisnivå.

³ Motsvarar 137 844 tkr i 2011 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 137 652 tkr i 2011 års prisnivå.

Anslaget gör det möjligt att stödja konkreta freds- och säkerhetsfrämjande insatser inom ramen för FN, EU, OSSE, Europarådet, eller annat bilateralt eller mellanstatligt organ eller arrangemang. Anslaget gör det även möjligt att

ställa militärobservatörer, poliser, domare, åklagare och kriminalvårdspersonal samt experter inom missionsstöd och andra experter till förfogande för deltagande i fredsbevarande och annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Insatsernas karaktär varierar och kan innefatta bl.a. medling, rådgivning, förhandlingsstöd, övervakningsverksamhet, utbildningsinsatser, förtroendeskapande åtgärder, säkerhetssektorreformer, skydd av mänskliga rättigheter, stärkande av rättsstaten, insatser för att stödja kvinnors deltagande i fredsfrämjande och återuppbyggnad, stöd till humanitär verksamhet och sanktionsövervakning. Anslaget används även för särskilda insatser såsom stöd till studier, seminarier, konferenser och andra projekt inom det freds- och säkerhetsfrämjande området. Stöd ges vidare till såväl svenska som utländska enskilda organisationer och institutioner som verkar inom dessa områden, liksom inom folkrätt och mänskliga rättigheter. Därutöver ges även stöd till rent bilaterala insatser för fredsprocesser.

Sveriges medverkan i militära internationella fredsfrämjande förbandsinsatser finansieras genom anslag inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, finansieras freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande insatser av civil karaktär i utvecklingsländer.

Regeringens överväganden

Sverige kommer även fortsättningsvis delta brett i konkreta freds- och säkerhetsfrämjande insatser samt även ge prioritet till stöd och deltagande i andra freds- och säkerhetsfrämjande insatser såsom medlingsinsatser, rådgivning, förhandlingsstöd, utbildningsinsatser, förtroendeskapande åtgärder, säkerhetssektorreformer m.m. Utöver detta kommer det inom anslaget även fortsättningsvis att vara viktigt att genomföra strategiska insatser som har som mål att främja långsiktig utveckling och hållbar fred.

Regeringen föreslår att 137 844 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

**Tabell 2.7 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:2
Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet**

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	139 199	139 199	139 199	139 199
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	645	2 116	3 977	6 814
Beslut	-2 000	-2 021	-2 048	-2 088
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt ³				-201
Förslag/ beräknat anslag	137 844	139 294	141 128	143 724

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneförändring. Pris- och löneomräkningen för 2012-2014 är preliminär och kan komma att ändras.

³ Anslaget minskas (2014) till följd av beräknade samordningsvinster i samband med att e-förvaltningsprojekt kommer att genomföras i statsförvaltningen.

2.7.3 1:3 Nordiskt samarbete

Tabell 2.8 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2009	Utfall	18 715	Anslags- sparande	564
2010	Anslag	13 995 ¹	Utgifts- prognos	13 683
2011	Förslag	13 995		
2012	Beräknat	13 995		
2013	Beräknat	13 995		
2014	Beräknat	13 995		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Under anslaget anvisas medel för olika ändamål som anknyter till nordiskt samarbete. Medel under anslaget används till kostnader för Sveriges deltagande i samarbete inom ramen för Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) och Nordiska samarbetskommittén (NSK) m.fl. nordiska samarbetsorgan samt till visst övrigt nordiskt bilateralt och multilateralt samarbete. Från anslaget utbetalas även medel till Föreningen Norden. Bidraget används till Föreningen Nordens allmänna verksamhet, för informationsverksamhet och kultur- och utbildningsinsatser. Därutöver används medel under anslaget för att främja andra nordiska samarbetsprojekt däribland gränsregionalt samarbete.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 13 995 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

**Tabell 2.9 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:3
Nordiskt samarbete**

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	13 995	13 995	13 995	13 995
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	13 995	13 995	13 995	13 995

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 2.10 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2009	Utfall	2 992	Anslags- sparande	949
2010	Anslag	3 826 ¹	Utgifts- prognos	3 741
2011	Förslag	3 826		
2012	Beräknat	3 826		
2013	Beräknat	3 826		
2014	Beräknat	3 826		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används huvudsakligen för konsulärt ekonomiskt bistånd samt den s.k. barnfonden. Verksamheten är författningsreglerad och efterfrågestyrd.

Det konsulära biståndet omfattar tillfälligt ekonomiskt bistånd i form av lån till nödställda svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige avseende kostnader i samband med hemresa vid t.ex. allvarlig sjukdom, olyckor och dödsfall liksom bistånd åt brottsoffer och visst rättsskydd i särskilda fall. Anslaget belastas vidare av kostnader för evakuering av svenska medborgare, och i förekommande fall, svenska medborgares utländska familjemedlemmar, i

Sverige bosatta utlänningar, nordiska medborgare och EU-medborgare i samband med krissituationer (jfr. lagen om konsulära katastrofinsatser). Även kostnader i samband med terrorattacker och naturkatastrofer utomlands när svenska intressen drabbas belastar anslaget.

När det gäller bortförda och kvarhållna barn i utlandet belastas anslaget av kostnader för återförandet till hemviststaten av barn som olovligen förts bort eller kvarhållits i strid mot en vårdnadsrätt, kostnader som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar, samt kostnader för centralmyndigheten att anordna och delta i kurser och seminarier i syfte att informera och samråda om dessa frågor. För tillämpningen av såväl 1980 års Haagkonvention (SÖ 1989:7) som 1980 års Europarådskonvention (SÖ1989:8) gäller lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn samt förordningen (1989:177) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn samt Bryssel II-förordningen (rådets förordning (EG) nr 2201/2003).

Dessutom belastas anslaget av kostnader i samband med rättegång inför internationell domstol eller i liknande organ där svenska staten är part eller deltar på annat liknande sätt.

Anslaget belastas även av kostnader att användas för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 3 826 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivå 2011-2014, för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor				
	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	3 826	3 826	3 826	3 826
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	3 826	3 826	3 826	3 826

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 2.12 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2009	Utfall	25 868	Anslags-sparande	1 439
2010	Anslag	27 174 ¹	Utgifts-prognos	27 279
2011	Förslag	27 312		
2012	Beräknat	27 580 ²		
2013	Beräknat	27 965 ³		
2014	Beräknat	28 570 ⁴		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 27 312 tkr i 2011 års prisnivå.

³ Motsvarar 27 312 tkr i 2011 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 27 274 tkr i 2011 års prisnivå.

Anslaget används för Inspektionen för strategiska produkters (ISP) förvaltningskostnader. ISP är förvaltningsmyndighet för ärenden och tillsyn enligt lagen (1992:1300) om

krigsmateriel och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, om inte någon annan myndighet har detta till uppgift. Inspektionen är därtill nationell myndighet med de uppgifter som följer av lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen och förordningen (1997:121) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen m.m. Inspektionen ska också fullgöra de uppgifter som myndigheten tilldelas enligt sådana förordningar om ekonomiska sanktioner som beslutas av Europeiska gemenskapen, enligt beslut som regeringen meddelar med anledning av sådana förordningar eller enligt föreskrifter som regeringen beslutar med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner. Inspektionen har till sitt förfogande det parlamentariskt sammansatta exportkontrollrådet och ett teknisk-vetenskapligt råd. Kostnaderna för större delen av verksamheten täcks av avgifter som redovisas mot särskild inkomsttitel på statsbudgeten.

Regeringens överväganden

Vissa delar av inspektionens verksamhetskostnader ska inte täckas av avgifter. Det gäller internationell verksamhet som inte är kopplad till tillstånds- och tillsynsarbetet, inklusive exportkontrollstöd utomlands, samt den verksamhet som inspektionen bedriver som behörig myndighet för genomförandet av vissa internationella sanktioner.

Anslaget minskas med 60 000 kronor till följd av ändrad finansiering av verksamhetsstödet för den statliga budgetprocessen.

Regeringen föreslår att 27 312 000 kronor anvisas för anslaget för år 2011.

Tabell 2.13 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	27 174	27 174	27 174	27 174
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löneomräkning ²	147	415	800	1 445
Beslut				
Överföring till/från andra anslag	-60	-61	-61	-63
Övrigt ³	51	51	52	13
Förslag/beräknat anslag	27 312	27 580	27 965	28 570

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneförändring. Pris- och löneomräkningen för 2012-2014 är preliminär och kan komma att ändras.

³ Övergångseffekten till följd av kostnadsmässig avräkning av myndigheternas förvaltningsutgifter redovisas under övrigt. Anslaget minskas (2014) till följd av beräknade samordningsvinster i samband med att e-förvaltningsprojekt kommer att genomföras i statsförvaltningen.

2.7.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tabell 2.14 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Övrigt	Totalt
2009	Utfall	53 066	Anslags-sparande	1 567
2010	Anslag	54 994 ¹	Utgifts-prognos	52 944
2011	Förslag	55 757		
2012	Beräknat	55 757		
2013	Beräknat	55 757		
2014	Beräknat	55 757		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till sådan verksamhet som främjar svensk utrikespolitik, framför allt vad avser nedrustnings-, icke-spridnings- och säkerhetspolitik. Syftet är dels att ge stöd till organisationer m.fl. för att främja kompetensen i nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor, dels att finansiera särskilda forskningsaktiviteter vid t.ex. Utrikespolitiska institutet (UI), Försvarshögskolan (FHS) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Vidare används anslaget för stöd till information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling, som disponeras och handläggs av Folke Bernadotteakademien, samt forskning om Raoul Wallenberg.

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att den verksamhet som finansieras under anslaget fortsätter att vara relevant för svensk nedrustnings-, icke-spridnings- och säkerhetspolitik.

Regeringen föreslår att 55 757 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

Tabell 2.15 Härlledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	54 994	54 994	54 994	54 994
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	763	763	763	763
Förslag/beräknat anslag	55 757	55 757	55 757	55 757

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tabell 2.16 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2009	Utfall	20 843	Anslags-sparande	0
2010	Anslag	23 489 ¹	Utgifts-prognos	23 166
2011	Förslag	23 787		
2012	Beräknat	23 787		
2013	Beräknat	23 787		
2014	Beräknat	23 787		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till vetenskaplig forskning i konflikt- och samarbetsfrågor av betydelse för internationell fred och säkerhet vid SIPRI. Syftet med forskningen är att bidra till förståelsen av förutsättningarna för fredliga lösningar av konflikter och för en stabil fred.

Regeringens överväganden

Utvecklingen av den säkerhetspolitiska dagordningen innebär ett fortsatt fokus på de områden inom vilka SIPRI:s expertis är av betydande relevans. SIPRI bör fortsätta sina ansträngningar att söka extern finansiering på alla forskningsområden.

Regeringen föreslår att 23 787 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

Tabell 2.17 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	21 489	21 489	21 489	21 489
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	2 000	2 000	2 000	2 000
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	298	298	298	298
Förslag/beräknat anslag	23 787	23 787	23 787	23 787

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tabell 2.18 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2009	Utfall	12 747	0
2010	Anslag	13 143 ¹	12 945
2011	Förslag	13 325	
2012	Beräknat	13 325	
2013	Beräknat	13 325	
2014	Beräknat	13 325	

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI). Syftet med UI:s verksamhet inom utrikes- och säkerhetspolitiken är att främja intresset för internationella frågor samt öka kunskapen om detta ämne genom forskning och information till allmänheten.

Regeringens överväganden

Bedömningen är att UI spelar en viktig roll för att öka kunskapen om och främja intresset för internationella frågor bland allmänheten. UI bidrar också till en öppen debatt i Sverige om utrikespolitiska frågor. UI:s verksamhet är värdefull i ett samhälle präglad av ökad internationalisering och medvetenhet om utrikespolitiska och internationella frågor. UI:s verksamhet vad avser information till allmänheten bör prioriteras.

Regeringen föreslår att 13 325 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

Tabell 2.19 Härledning av anslagsmedel 2011-2014, för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	13 143	13 143	13 143	13 143
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	182	182	182	182
Förslag/beräknat anslag	13 325	13 325	13 325	13 325

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.9 1:9 Svenska institutet

Tabell 2.20 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2009	Utfall	90 188	634
2010	Anslag	91 273 ¹	89 855
2011	Förslag	92 551	
2012	Beräknat	93 458 ²	
2013	Beräknat	94 761 ³	
2014	Beräknat	95 732 ⁴	

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 92 551 tkr i 2011 års prisnivå.

³ Motsvarar 92 551 tkr i 2011 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 91 423 tkr i 2011 års prisnivå.

Anslaget används för Svenska institutets (SI) kostnader för bl.a. uppgiften att sprida information och kunskap om Sverige i utlandet samt främja samarbete och långsiktiga relationer med andra länder inom områdena kultur och samhällsliv. Verksamheten genomförs i samverkan med bl.a. den svenska utrikesförvaltningen samt svenska och utländska samarbetspartners.

SI har därutöver anslag för samarbete inom Östersjöregionen (utgiftsområde 5), biståndsrelaterade insatser i Östeuropa samt gäststipendie- och utbytesverksamhet med utvecklingsländer (utgiftsområde 7) och för verksamhet inom utbildningsområdet

(utgiftsområde 16). Till detta kommer särskilda uppdrag.

Totalt anvisade medel till SI från statsbudgeten uppgick 2010 till 216 186 000 kronor, varav anslaget 1:9 utgjorde 91 273 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.21 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Sweden Bookshop			
Utfall 2009 (varav tjänsteexport)	3 032	3 246	- 214
Prognos 2010 (varav tjänsteexport)	3 300	3 000	300
Budget 2011 (varav tjänsteexport)	3 200	3 000	200

Det ekonomiska målet för Sweden Bookshop vid Svenska institutet är full kostnadstäckning.

Beställningsbemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringens bemyndigas att under 2011 för ramanslaget 1:9 *Svenska institutet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 8 000 000 kronor under 2012–2014.

Tabell 2.22 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2009	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013 ¹
Ingående åtaganden	4 097	2 369	6 000	7 000	4 000
Nya åtaganden	2 369	6 000	6 000		
Infriade åtaganden	4 097	2 369	5 000	3 000	4 000
Utestående åtaganden	2 369	6 000	7 000	4 000	0
Erhållet/förslaget bemyndigande	10 000	7 000	8 000		

¹ Avser ett enskilt år, dvs. 2013, eller flera år 2013-2014.

Skälen för regeringens förslag: SI:s bemyndiganderam avser rese- och uppehållsbidrag till utsända lektorer inom svenskundervisningen och till fleråriga stipendieprogram inom utgiftsområdet.

Regeringens överväganden

SI ska med sin speciella kompetens på samhälls- och kulturområdet fortsätta att ge de Sverigefrämjande insatserna ett kulturellt budskap och en intellektuell dimension.

I samband med att nya regler för arbetskraftsinvandring till Sverige infördes (prop. 2007/08:147) fick SI 2009 i uppdrag att skapa en internetbaserad informationssida för arbetssökande tredjelandsmedborgare samt att vara samordnande myndighet för övriga informationsinsatser. För en fortsättning av uppdraget ökas anslaget med 1 000 000 kronor under 2011-2013. Beloppet finansieras genom motsvarande minskning av det under utgiftsområde 8 Migration uppförda anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder*.

Anslaget minskas med 100 000 kronor till följd av ändrad finansiering av verksamhetsstödet för den statliga budgetprocessen.

Regeringen föreslår att 92 551 000 kronor anvisas för anslaget för år 2011.

Tabell 2.23 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	91 273	91 273	91 273	91 273
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	378	1 276	2 567	4 698
Beslut	1 000	1 010	1 024	0
Överföring till/från andra anslag	-100	-101	-102	-105
Övrigt ³				-134
Förslag/ beräknat anslag	92 551	93 458	94 761	95 732

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneförändring. Pris- och löneomräkningen för 2012-2014 är preliminär och kan komma att ändras.³ Anslaget minskas (2014) till följd av beräknade samordningsvinster i samband med att e-förvaltningsprojekt kommer att genomföras i statsförvaltningen.

2.7.10 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tabell 2.24 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2009	Utfall	15 314	-406	
2010	Anslag	15 843 ¹		15 092
2011	Förslag	14 475		
2012	Beräknat	14 475		
2013	Beräknat	14 475		
2014	Beräknat	14 475		

¹ Inklusiva tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används framför allt till av regeringen prioriterade främjande- och informationsinsatser, som i huvudsak genomförs av utlandsmyndigheterna och Svenska institutet. Flertalet av projekten initieras av myndigheterna själva i samarbete med nationella och lokala parter. Anslaget används också till inbjudningar av journalister till Sverige. Främjandet är i dag en av utrikesförvaltningens huvuduppgifter. Utlandsmyndigheterna har en central roll i denna verksamhet.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 14 475 000 kronor anvisas för anslaget för 2011.

Tabell 2.25 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	15 843	15 843	15 843	15 843
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	-1 368	-1 368	-1 368	-1 368
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	14 475	14 475	14 475	14 475

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tabell 2.26 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2009	Utfall	138 626	5 661	
2010	Anslag	167 415 ¹		166 492
2011	Förslag	170 415		
2012	Beräknat	173 415		
2013	Beräknat	173 415		
2014	Beräknat	173 415		

¹ Inklusiva tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35), och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Ändamålet med anslaget är att främja integration och samverkan kring Östersjön. Från anslaget finansieras bl.a. verksamheten vid Sidas Östersjöteam, grannlandssamarbete med Ryssland avseende miljö samt mänskliga rättigheter och demokrati, Svenska institutets Visbyprogram och Ledarskapsprogram i regionen samt insatser inom ramen för Östersjöstaternas råd, Barentsrådet, Arktiska rådet och Nordliga dimensionen.

För anslagsdelen som Svenska institutet disponerar får högst 7 300 000 kronor användas för förvaltningskostnader.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2011 för ramanslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 147 000 000 kronor under 2012–2014.

Tabell 2.27 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2009	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013 ¹
Ingående åtaganden	35 722	32 646	112 323	142 823	78 323
Nya åtaganden	27 674	110 000	103 500		
Infriade åtaganden	-30 750	30 323	73 000	64 500	78 323
Utestående åtaganden	32 646	112 323	142 823	78 323	0
Erhållet/föreslaget bemyndigande	127 000	127 000	147 000		

¹ Avser ett enskilt år, dvs. 2013, eller flera år 2013-2014.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheter som omfattas av bemyndiganderamen är Sida, Svenska institutet och Regeringskansliet. Åtaganden består bl.a. av fleråriga stipendier samt långsiktiga insatser på miljöområdet samt inom mänskliga rättigheter och demokrati.

Från år 2012 beräknas anslaget öka med ytterligare 3 000 000 kronor av samma skäl.

Regeringen föreslår att 170 415 000 kronor anvisas för anslaget för år 2011.

Tabell 2.28 Härledning av anslagsnivån 2011-2014, för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	167 415	167 415	167 415	167 415
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	3 000	6 000	6 000	6 000
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	170 415	173 415	173 415	173 415

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget ökar med 3 000 000 kronor år 2011 med anledning av införandet av studieavgifter för utländska studenter i enlighet med proposition 2009/10:65. Medlen avses finansiera avgifter för studenter från Ukraina och Vitryssland inom ramen för Svenska institutets Visbyprogram. Finansieringen sker genom avräkning mot biståndsramen.